

Sead Alić

Dževad Sulejmanpašić – prvi teoretičar medija jugoistočne Europe

Danas je relativno jednostavno prihvatići sud koji kaže da su sustavi medijskih posredovanja jedan od najvećih problema suvremene civilizacije. Obilje je literature koja će to potvrditi, a i nema ozbiljnijeg autora (od onih koji razmišljaju o medijima) da nije bar nekim segmentom svog rada kritički progovorio o manipulativnom karakteru medija, odnosno pogubnosti medijskog senzacionalizma.

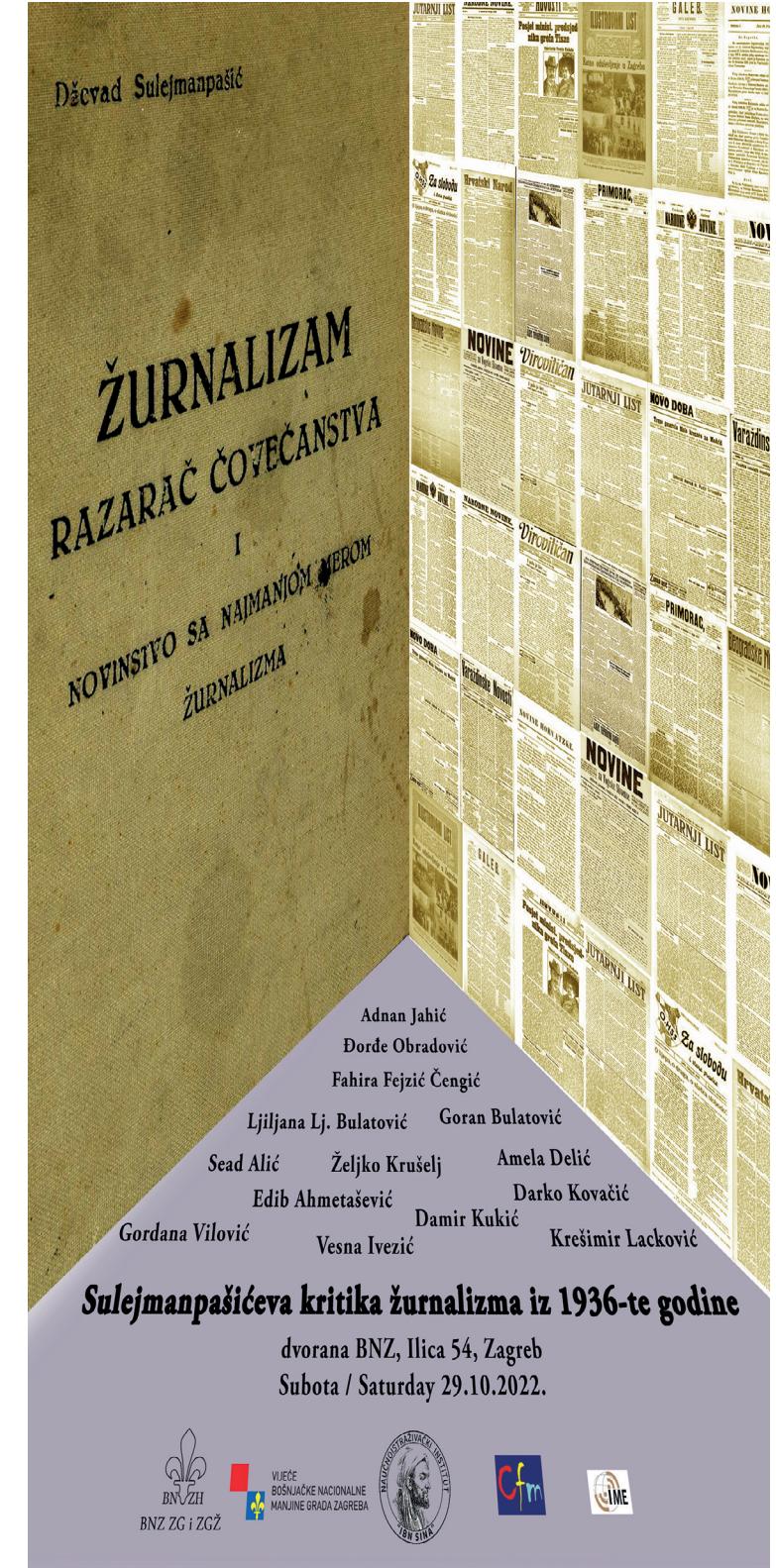
No Dževad Sulejmanpašić o tome je govorio i pisao još tridesetih godina prošlog stoljeća. Naime 1936-te je godine objavljena njegova knjiga **Žurnalizam razarač čovječanstva i novinstvo sa najmanjom merom žurnalizma** kao prvo takvo kritičko djelo o medijima na jugoistoku Europe.

Riječ je o prvoj studiji o medijima i njihovom utjecaju na sve segmente ljudskog života. Po tome Dževad Sulejmanpašić predstavlja prvog teoretičara medija u suvremenom smislu u ovom dijelu svijeta. Dakle u vrijeme kada su svoje tekstove objavljivali članovi frankfurtskog kruga i svoja problematiziranja utjecaja tehnike na umjetnost i ljudsko iskustvo (Benjamin, Adorno, Horkheimer...), a tridesetak godina prije teza **Razumijevanja medija** glasovitog ‘gurua modernih medija’ Marshalla McLuhana – Bosna je iznjedrila teoretičara medija koji je prije mnogih drugih upozoravao na opasnosti koje ne dolaze ponajprije od objavljenih informacija, nego od oblika medija. Tridesetak godina prije McLuhana Sulejmanpašić je svojim suvremenicima pokušavao dočarati kontekst onoga što će McLuhan kasnije izraziti tezom Medij je poruka.

Sulejmanpašić u ovom svom, gotovo proročkom djelu, analizira utjecaj žurnalizma (senzacionalizma) na slabljenje morala, religije, psihičkog života, umjetnosti, društvenog reda, mira, nauke, a u dubljem (filozofskom) smislu i negativan utjecaj žurnalizma na um i duh (onako kako ih on vidi u svom razumijevanju Imanuela Kanta).

Sulejmanpašić je danas manje-više zaboravljen. S nadom gledamo u ljude i inicijative koji će izvući autora prve teorijske knjige o medijima na prostoru jugoistočne Europe i dati dostoјno mjesto njegovim upozorenjima.

Naprosto, previše toga je najavio da bi bio zaboravljen. U mnogim je stvarima na ovim prostorima bio prvi i kao takav treba biti, kao autor, teoretičar, poznavalac teorije i prakse medija - poštovan.

Subota / Saturday 29.10.2022.

dvorana BNZ, Ilica 54, Zagreb

* 12:00 *

POZDRAVNI GOVORI

* 12:15 *

Prof. dr. sc. ADNAN JAHIĆ

Univerzitet u Tuzli, Filozofski fakultet:

**Dževad-beg Sulejmanpašić – intelektualac
u doba bijede i pohlepe / Dževad-bey
Sulejmanpašić – Intellectual in a Time of
Misery and Greed**

* 12:30 *

Doc. dr. sc. ĐORĐE OBRADOVIĆ

Sveučilište u Dubrovniku:

**Sulejmanpašić o odnosu novinarstva i znanosti /
Sulejmanpasic on the Relationship between
Journalism and Science**

* 12:45 *

Prof. dr. sc. FAHIRA FEJZIĆ ČENGIĆ

*Univerzitet u Sarajevu, Fakultet
političkih nauka:*

**Žurnalizam i religija /
Journalism and Religion**

* 13:00 *

Prof. dr LJILJANA LJ. BULATOVIĆ

Prof. dr GORAN BULATOVIĆ

*Fakultet za medije i komunikacije, Univerzitet
Singidunum:*

**Konceptualizacija medijske pismenosti u knjizi
Žurnalizam razarač čovečanstva /**

**Conceptualization of Media Literacy in the
Book Journalism is the Destroyer of Humanity**

* 13:15 *

Prof. dr. sc. SEAD ALIĆ

Sveučilište Sjever:

**Filozofska dimenzija Sulejmanpašićeve kritike
senzacionalizma / Philosophical Dimension of
Sulejmanpašić's Critique of Sensationalism**

* 13:30 *

Doc. dr. sc. ŽELJKO KRUŠELJ

Sveučilište Sjever:

**Novinarstvo bez komercijalnih sadržaja, profita
i konkurenkcije: model sprečavanja privatnih
medijskih manipulacija koji osigurava potpunu
državnu kontrolu / Journalism without
Commercial Content, Profit and Competition:
a Model for preventing Private Media
Manipulation that ensures Complete State
Control**

* 13:45 *

Dr. sc. AMELA DELIĆ

Univerzitet u Tuzli:

**Sulejmanpašić i Zelizer: Oživljavanje
novinarske profesije / Sulejmanpašić and
Zelizer: Returning to the Journalism**

* 14:00 *

Prof. dr. sc. GORDANA VILOVIĆ

*Fakultet političkih znanosti,
Sveučilište u Zagrebu:*

**Etika novinarstva: beskrajna priča /
Ethics of Journalism: Neverending Story**

* 14:15 *

Dr. sc. EDIB AHMETAŠEVIĆ

Kreativna de Kultura:

**Novinarstvo u odnosu na film u kontekstu
emancipatorske kritičke teorije društva / Journalism
in Relation to Film in the Context of Emancipatory
Critical Theory of Society**

* 14:30 *

DARKO KOVAČIĆ

Sveučilište Sjever:

**„Kantirani“ žurnalizam, zdravlje uma i evolucija
svijesti / „Kanted“ Journalism, Mental Health, and
Evolution of Consciousness**

* 14:45 *

Doc. dr. sc. KREŠIMIR LACKOVIĆ

Sveučilište Sjever:

**Diskurs Dževada Sulejmanpašića o nogometu kao
mezimcu žurnalizma / Dževad Sulejmanpašić's
Discourse on Football as the Darling of Journalism**

* 15:00 *

Prof. dr. sc. DAMIR KUKIĆ

Filozofski fakultet Univerziteta u Zenici:

**Najava katastrofe /
Announcement of Disaster**

* 15:15 *

Mr. sc. VESNA IVEZIĆ

CFM:

**Što nam kazuju mediji – ogledi o istini /
What do the Media say - Views about the Truth**

* 15:30 *

ZAVRŠNA DISKUSIJA